

Конференція – «VI Міжнародна науково-практична конференція “About the problems of science and practice, tasks and ways to solve them”»

Секція – **Сільськогосподарські науки**

ВПЛИВ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ НА МЕХАНІЗМ ГОСПОДАРЮВАННЯ СІЛЬСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Удовенко Ірина,
к. екон. наук, доцент,
доцент кафедри геодезії, картографії і кадастру
Уманський національний університет садівництва
irinaudovenko8@gmail.com

Земельна реформа є складовою частиною економічної реформи в Україні. Об'єктом реформи є всі землі держави. Метою земельної реформи є створення умов для рівноправного розвитку різних форм господарювання на землі, раціонального використання і охорони земель, вирішення продовольчої проблеми і стабілізації економіки України.

У період переходу до ринкової економіки в Україні ще досі тривають перетворення в усіх сферах господарювання. Поряд з реформаторськими кроками держави виникла необхідність здійснення політики платного землекористування, що суттєво відрізняється від політики загальної державної власності на землю з часів командно-адміністративного типу господарювання. На основі дослідження економічних явищ, що відбуваються в процесі розвитку сільськогосподарських господарств та їх вплив на формування соціального капіталу були зроблені теоретичні узагальнення щодо визначення соціально-економічної сутності основних понять проблеми дослідження, формулювання робочої гіпотези та висновків та впроваджено в основу земельної реформи.

Земельна реформа в Україні — це створення умов для розвитку багатоукладності в економіці, справедливого і обґрунтованого перерозподілу земель, переходу до економічних методів управління земельними ресурсами.

Основним принципом реформування земельних відносин стало подолання монополії держави на земельну власність і становлення багатосуб'єктності права власності на землю[1].

У результаті 15-річної дії мораторію основна форма земельних відносин в Україні — це орендні договори з пайовиками. Ринок оренди характеризується локальними монополіями, бо навіть якщо на території умовних сільради/району землю обробляють кілька орендарів, то їхні цінові пропозиції, як правило, ідентичні. Конкуренція має циклічний формат і посилюється в момент переукладання договорів, але більшу частину часу ринок оренди — це ринок покупця, а не продавця.

Врахування досвіду розвинутих країн світу при запровадженні цивілізованого ринку землі в Україні забезпечить залучення земельних ділянок сільськогосподарського призначення в економічний обіг та гарантуватиме прозорість даного ринку. Крім того, при запровадженні ринку земель створяться умови запобігання корупції шляхом створення єдиного порядку підготовки до продажу та продажу земельних ділянок, прав оренди на них на аукціонах. А це, в свою чергу, гарантовано забезпечить розвиток малого і середнього бізнесу на селі, підтримку молодих спеціалістів, створення робочих місць, наповнення місцевих бюджетів від продажу земельних ділянок і прав оренди на них, а також державного мита від операцій на ринку землі.

Сільська громада (община) є визначальним соціальним осередком функціонування сільської території, оскільки охоплює усіх без винятку, хто проживає на ній, незалежно від того, в якій сфері виробництва і обслуговування зайняте сільське населення (сільське господарство, соціальна сфера, побутове обслуговування, збереження довкілля тощо). Головна місія сільської громади вбачається в сталому розвитку сільської території[2].

Основною проблемою особистих селянських та фермерських господарств є збут сільськогосподарської продукції, яку вони виробляють, забезпечення її якості, відповідно до діючих стандартів, запровадження засобів малої механізації, складських приміщень тощо. Підвищення цін на енергоресурси, сільськогосподарську техніку, добрива та корми, низький рівень закупівельних цін, відсутність стабільних та надійних каналів збуту власної продукції, а також відсутність належної підтримки з боку держави, робить їх виробництво збитковим.

Дуже багато порушень їх прав в частині земельного законодавства. Значну частину земель запасу та резервного фонду сільських населених пунктів можна використовувати як комунальні громадські пасовища для випасання худоби. Для цього необхідно провести їх окультурення, засів багаторічними злаковими та бобовими кормовими культурами та раціонально використовувати.

Пріоритетом державної аграрної політики має стати підтримка фермерських господарств шляхом розвитку сільськогосподарської кооперації з метою підвищення ефективності їх господарської діяльності, формування партій сільськогосподарської продукції належного обсягу та якості, забезпечення технологічного процесу виробництва, просування продукції на ринок, підвищення зайнятості через розвиток трудомістких галузей сільського господарства.

Список літератури:

1. Удовенко І.О. Якісне оцінювання земельних ресурсів з метою визначення цінності природних ресурсів. Екологічно безпечне, високопродуктивне використання ґрунту та застосування добрив: зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф., м. Умань, 29 березня 2017р. Умань, 2017. 151 с. С. 109-110.

2. URL://<https://shuvar.com/news/1863/Choho-chekaty-vid-novoyi-kontseptsiyi-rozvytku-fermerskykh-hospodarstv>